

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoE/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414220300
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4414220300.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti povinnému: V. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. O. 4, XXX XX O. K., o vymoženie pohľadávky v sume 650,79 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11Er/1168/2014-14 zo dňa 27.01.2015, takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) napadnutým uznesením č. k. 11Er/1168/2014-14 zo dňa 27.01.2015 zamietol žiadosť JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., súdneho exekútora, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Toto rozhodnutie odôvodnil s odkazom najmä na ustanovenie § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, § 35, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že ako exekučný titul v danej veci bol predložený rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, sp. zn. SR 08553/12 zo dňa 18.03.2014, ktorý mal nadobudnúť vykonateľnosť dňa 02.05.2014. Vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzala Zmluva č. 12668964 zo dňa 10.01.2006 uzatvorená medzi právnym predchodcom oprávneného Slovenské kreditné karty, a.s. a povinným. Súčasťou zmluvy sú aj všeobecné podmienky úveru, ktoré v bode 11 obsahujú rozhodcovskú doložku. Podľa nej oprávnený navrhol, aby všetky spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne v rozhodcovskom konaní Stálym rozhodcovským súdom Asociácie bánk, pričom povinný vyjadril s návrhom oprávneného súhlas.

2. Súd zastal názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Súd ďalej poukazuje na to, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým Všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. V subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci

zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. O poučení spotrebiteľa o rozdiel medzi štátnym a rozhodcovským súdnym procesom niet ani zmienky. Rozhodcovská doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu.

3. Vzhľadom ku konštatovaniu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky súd nemohol akceptovať ani exekučný titul, pretože tento je nevykonateľný, keďže ho vydal orgán, ktorý na to zmocnený nebol, pretože konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorá platná nie je.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie oprel najmä o nesprávne právne posúdenie veci. Súd podľa neho prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Uviedol, že súdom prvej inštancie nesprávna interpretácia neprijateľnosti rozhodcovskej doložky vychádza z nesprávneho výkladu rozhodnutia ASTURCOM publikovaného v Úradnom vestníku Európskej únie. S poukazom na ust. § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a § 159 OSP mal za to, že slovenský exekučný súd by bol podľa rozsudku ASTURCOM povinný vyhodnotiť rozhodcovskú doložku ex offo ako nekalú podmienku, ak by slovenské procesné právo umožňovalo exekučnému súdu, aby vyhodnotil rozhodcovskú doložku v rámci exekučného konania ako neplatnú, a to z hmotnoprávneho dôvodu vyjadreného v slovenskom hmotnom práve. V slovenskom právnom poriadku je príslušný na posúdenie platnosti rozhodcovskej zmluvy súd, ktorý rozhoduje o žalobe účastníka rozhodcovského konania proti rozhodcovskému rozsudku, pričom ak tento súd vysloví neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, je povinný vecne rozhodnúť o žalovanom nároku. Podľa jeho názoru, zo slovenského a ani z európskeho práva za súčasného právneho stavu nie je možné vyvodiť záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, no neuplatnil si ich. Svoj záver argumentačne oprel o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 09. 2011, sp. zn. 3 M Cdo 11/2010.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené. Súd prvej inštancie aplikoval v tejto veci ustanovenia Exekučného poriadku ako aj zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“), ktorý bol dňom 01.07.2016 zrušený Civilným sporovým poriadkom. Odvolací súd vo veci rozhodujúci v čase účinnosti Civilného sporového poriadku postupoval v súlade s ustanovením § 470 ods. 1, 2 prvej vety CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, a právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Exekučný poriadok bol s účinnosťou od 01.07.2016 v ustanoveniach § 9a a § 9b novelizovaný zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa § 9a ods. 1,2,3,4 Exekučného poriadku: (1) Ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. (2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o odpustení zmeškania lehoty, prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii, neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach sa v konaní podľa tohto zákona nepoužijú. (3) Na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy veci vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie. (4) Na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. Naposledy bol Exekučný poriadok rozsiahlejšie novelizovaný zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorý v prechodnom ustanovení § 243h ods. 1 prvej vety upravil, že ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

7. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetné exekučné konanie sa začalo dňa 25.09.2014, kedy bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, a to rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., sp. zn. SR 08553/12 zo dňa 18.03.2014. Následne súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podaním zo dňa 25.09.2014, doručeným súdu dňa 16.10.2014 požiadal príslušný

súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe vyššie označeného exekučného titulu. Dňa 27.01.2015 súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov vyššie uvedených.

8. Odvolací súd po prejednaní veci konštatoval, že súd prvej inštancie urobil správny právny záver o nevykonateľnosti rozhodcovského rozsudku. V danej právnej veci rozhodcovský súd konal o spore medzi účastníkmi zo zmluvy označenej ako Žiadosť o vydanie pôžičkovej karty Žolík uzatvorenej medzi VÚB, a.s. v spolupráci so Slovenské kreditné karty, a.s. (právny predchodca oprávneného) a povinným dňa 10.01.2006 v spojení s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Slovenské kreditné karty, a.s. Konanie pred rozhodcovským súdom už prebiehalo na základe žaloby oprávneného. Oprávnený s povinným uzatvoril dňa 14.06.2011 Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorá obsahuje rozhodcovskú doložku, z ktorej si rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na rozhodnutie danej veci.

9. Skutkovým a právnym základom exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, sp. zn. SR 08553/12 zo dňa 18.03.2014, je zmluva označená ako Žiadosť o vydanie pôžičkovej karty Žolík zo dňa 10.01.2006. Nepochybne ide o zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uzatvorenú štandardným formulárovým systémom, keďže veriteľ, v tomto spore oprávnený, je osoba, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a dlžník, v tomto spore povinný, je osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi oprávneným a povinným ako vzťah spotrebiteľský, ktorý používa zvýšenú právnu ochranu v zmysle osobitných právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa, t. z., že je nutné aplikovať spotrebiteľské právo. Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie vyhodnotil predmetný vzťah ako spotrebiteľský, následne skúmal, či exekučný titul vydal orgán, ktorý bol na to oprávnený. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že v čase uzatvorenia zmluvy sa za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom k 31.12.2007) považovala kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. V tomto smere odvolací súd dodáva, že predmetné ustanovenie bolo novelizované od 01.01.2008, od kedy je podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Keďže ustanovenie 879j Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008 výslovne uvádza, že ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.01.2008; treba posudzovanú zmluvu považovať za zmluvu spotrebiteľskú.

10. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach v ustanovení § 516 ods. 1, 2 upravoval, že účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti, ak z dohody nepochybne nevyplýva, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti. S ohľadom na uvedené došlo v danom prípade k tzv. kumulatívnej novácii, teda k zmene obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, ktorú treba odlišovať od privátnej novácie podľa § 570 Občianskeho zákonníka, ale aj od urovnania § 585 Občianskeho zákonníka. Dohoda o uznaní záväzku neobsahuje dojednanie o zániku doterajšieho záväzku, a preto jej uzavretím pôvodný záväzok nezanikol, len došlo k zmene splatnosti záväzku. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že záväzkovo-právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným vznikol na základe zmluvy označenej ako Žiadosť o vydanie pôžičkovej karty Žolík zo dňa 10.01.2006, a dopĺňa, že dohodou o uznaní záväzku pôvodný záväzok nezanikol, nevznikol ani nový záväzok, vo vzťahu k pôvodnému záväzku došlo dohodou len k zmene splatnosti pôvodného záväzku. V danom prípade zmluvné strany uzavretím dohody nanovo upravili termín splatnosti dlžnej sumy, čo

má za následok, že povinnému zaniká povinnosť splniť dlh tak, ako bolo pôvodne dohodnuté a vzniká mu povinnosť plniť v zmysle uzatvorenej dohody o uznaní záväzku, ktorou došlo k zmene jednotlivých práv a povinností v existujúcom právnom vzťahu. Záväzok medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným vyplývajúci zo zmluvy teda aj naďalej trvá, avšak so zmenenou lehotou splatnosti dlhu. Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka mala obsahovať označenie spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 10.01.2006 (keďže tento právny vzťah nezanikol), a nie odkaz na právne vzťahy vzniknuté na základe Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach.

11. Exekučný poriadok pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší priebeh, vyžaduje splnenie zákonom stanovených podmienok, ktoré sú procesného a hmotnoprávneho charakteru. K procesným podmienkam exekúcie patria spôsobilosť účastníkov, právomoc a príslušnosť súdu, ako i spôsobilý návrh a listina, o ktorej oprávnený tvrdí, že je vykonateľným exekučným titulom. Všetky ostatné predpoklady exekúcie sú predpokladmi hmotnoprávnymi, ktorých nedostatok síce nebráni začatiu a pokračovaniu exekučného konania, ale bráni prípustnosti samotnej exekúcie. Z uvedeného vyplýva, že jedným z predpokladov na vedenie exekúcie voči povinnému je exekučný titul, ktorým môže byť rozhodnutie súdu alebo rozhodnutie iných orgánov, prípadne iná verejná listina. Exekučným titulom je pritom také rozhodnutie, ktoré je vykonateľné a ktoré ukladá povinnému určitú povinnosť, pričom musí spĺňať tak formálne, ako aj materiálne predpoklady vykonateľnosti. Formálna vykonateľnosť je splnená dodržaním zákonom predpísaných náležitostí o doručení rozhodnutia, o uplynutí lehoty na plnenie a o podaní riadneho opravného prostriedku. Materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu sú, či účastníci označení v rozhodnutí skutočne existujú, či nejde o rozhodnutie voči neexistujúcemu subjektu, či sú označení natoľko presne, že nemožno mať neodstrániteľnú pochybnosť, o koho sa jedná a či ide o plnenie, ktorého vymoženie zákon predpokladá.

12. Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol vydaný kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý nemal na to právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Co 31/2013 zo dňa 29.01.2013).

13. Vo všeobecnosti ak sa má exekúcia vykonať na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd v ktoromkoľvek štádiu exekúcie oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy/doložky. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva/doložka, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy/doložky má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.03.2012 v konaní pod sp. zn. 6Cdo 1/2012). Exekučný súd je povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy, prípadne aj konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť takéhoto rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.09.2012 v konaní pod sp. zn. 5Cdo 230/2011).

14. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že hoci súd prvej inštancie pri posudzovaní vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku posudzoval neplatnosť dojednania rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie

kreditných platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Slovenské kreditné karty, a.s., v danej veci si rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc na rozhodnutie z rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa Dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach v uzatvorenej dňa 14.06.2011, preto mal súd prvej inštancie správne posudzovať dojednanie rozhodcovskej doložky v uzatvorenej v Dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach. Uvedené však nič nemení na vecnej správnej napadnutého rozhodnutia, keď odvolací súd aplikuje právne posúdenie súdu prvej inštancie na rozhodcovskú doložku uzatvorenú v Dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach a napadnuté uznesenie v tomto smere doplní a zdôrazní jeho správnosť, pretože právne posúdenie rozhodcovskej doložky uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa v celom rozsahu vzťahuje i na rozhodcovskú doložku uzatvorenú v Dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie (exekučného súdu) vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu.

15. Odvolací súd bol toho názoru, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky dojednanú v rámci Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach považovať za platnú rozhodcovskú doložku. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej doložky vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Rozhodcovská doložka uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Keďže tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť znenie rozhodcovskej doložky, nemožno považovať rozhodcovskú doložku za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej doložky je, že povinný (t.j. spotrebiteľ) v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú doložku preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

16. Rozhodcovská doložka dojednaná v rámci Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach uzatvorenej dňa 14.06.2011 nezodpovedala zákonným podmienkam v § 53 ods. 1,2,3,4 písm. r), ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Z predložených listín nie je zrejmé, v akom rozsahu bol povinný pri uzatváraní rozhodcovskej doložky adekvátne poučený o následkoch uzavretia tejto rozhodcovskej doložky a či mal reálnu možnosť ich znenie ovplyvniť, či mu bolo aj vysvetlené, čo znamená možnosť voľby v prípade súhlasu, resp. nesúhlasu s touto rozhodcovskou doložkou. Oprávnený tieto skutočnosti v návrhu na vykonanie exekúcie ani netvrdil a ani nepreukázal listinnými dôkazmi. Ich dojednanie tak nezodpovedalo ustanoveniu § 53 ods. 1,2,4 písm. r) Občianskeho zákonníka v znení účinnom v tom čase. Oprávnený mal povinnosť predložiť povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že sa mu poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, a tiež mu poskytnúť aj jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo tá - ktorá voľba znamená. Oprávnený takýto postup v konaní nepreukázal, a tak odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky, ktorá - ak mala byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie - mala byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán s dostatočnými informáciami poskytnutými povinnému. Súd prvej inštancie na základe listinných dôkazov urobil správny právny záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorá nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť.

17. Odvolací súd v súvislosti s preskúmaním platnosti samotnej Dohody o uznaní záväzku v časti uznania záväzku dopĺňa, že ak oprávnený ako dodávateľ uzavrel dohodu o uznaní záväzku, je možné

dôjsť k záveru, že aj takáto zmluvná podmienka (dohoda) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (začala plynúť nová 10 ročná premlčacia lehota), a preto je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ nemá záujem na predĺžovaní premlčacej lehoty, čím sa vystavuje dlhému obdobiu právnej neistoty a táto zmluvná podmienka upravená spotrebiteľskou zmluvou uzavretou medzi účastníkmi sa odchyľila od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, pretože ustanovenia Občianskeho zákonníka vo všeobecnosti upravujú 3-ročnú premlčaciu lehotu.

18. Je nepochybné, že uznanie záväzku je jednostranný právny úkon, v ktorom dlžník uznáva záväzok čo do dôvodu a výšky. Pre posúdenie platnosti takéhoto právneho úkonu je potrebné aplikovať ustanovenie § 34 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Posudzujúc platnosť tohto právneho úkonu odvolací súd dospel k záveru, že ide o absolútne neplatný právny úkon, pretože nespĺňa predpoklady právneho úkonu v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1). Rozpor s dobrými mravmi je rozporom s objektívnym právom a spôsobuje neplatnosť právneho úkonu bez ohľadu na to, či subjekt o tomto rozpore vedel alebo nie. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, pokiaľ nerešpektuje niektorú zo súhrnu spoločenských, kultúrnych a mravných noriem. Ako súd vyššie dôvodil, k podpisu dohody o uznaní záväzku došlo za použitia nekalej obchodnej praktiky, t.j. konania v rozpore s dobrými mravmi. Takýto jednostranný právny úkon je potom potrebné vyhodnotiť ako absolútne neplatný, od počiatku neexistujúci a samozrejme nespôsobujúci následky, t.j. v konkrétnom prípade nedošlo platne k uznaniu záväzku.

19. V danom prípade súdny exekútor žiadal vydať poverenie na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu vydaného rozhodcovským súdom, ktorý pri neplatnej rozhodcovskej doložke nemal právomoc konať a rozhodovať spor účastníkov a ktorého rozhodnutie je tak nulitným aktom. Súd prvej inštancie preto správne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a z toho dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).